

פארקים לאומיים בארצות הברית

גליישר | ילוסטון | גרנד טיטון

נטע דגני | שרון גולדמן

"אלפי אנשים עייפים, טרודים ומתורבתים יתר על המידה מתחילים להבין שהליכה להרים היא כמו הליכה הביתה, שקיומו של הטבע הפראי הוא כורח וששמורות הטבע נחוצות לא רק כמקור לעץ כחומר גלם או כמקור למים להשקיה, אלא כמעיינות של חיים. שמרו את הטבע קרוב ללבכם, מפעם לפעם עזבו הכול וטפסו על הר או בלו שבוע ביער, נקו את נפשותיכם". פעיל שמירת הטבע ג'ון מיור

שמורת הטבע הלאומית גליישר

מיקום: צפון מדינת מונטנה
מתי? יוני-ספטמבר
ראו עמודים 14-53

שמורת הטבע הלאומית ילוסטון

מיקום: צפון מערב מדינת וויאמינג, מזרח
מדינת איידהו ודרום מדינת מונטנה
מתי? יוני-ספטמבר (חובבי ספורט חורף)
יכולים לבקר בשמורה גם בחודשי
החורף)
ראו עמודים 54-125

שמורת הטבע הלאומית גרנד טיטון

מיקום: מערב מדינת וויאמינג
מתי? יוני-ספטמבר
ראו עמודים 126-157

פארקים לאומיים בארצות הברית גליישר | ילוסטון | גרנד טיטון סדרת זום-אין כרך 5

כתיבה: נטע דגני, שרון לוינסקי גולדמן
עיצוב גרפי: נאוה מוסקו
עריכת לשון: רותי מגידס
מהדורה ראשונה, תשע"ו
שטיינהרט שרב מוציאים לאור בע"מ

© כל הזכויות שמורות לנטע דגני

National Parks in the USA
Glacier | Yellowstone | Grand Teton

1st Edition, 2016

Hebrew Edition Published by Steinhart Sharav Publishers Ltd

© Neta Degany

שער קדמי: ביזונים במישורי ערבות העשב של שמורת הטבע הלאומית ילוסטון, צילום: stellalevi|istockphoto.com

כל הזכויות שמורות לנטע דגני. אין לשכפל, לצלם, להקליט, לתרגם, להציג, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק מהחומר שבספר זה ללא רשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות. אף שהמחברת, ספקי תוכן אחרים והמוציא לאור נהגו בהקפדה סבירה בהכנת ספר זה, אין הם ערבים לנכונותו או לשלמותו של המידע בספר ואין הם מקבלים על עצמם, במידת האפשר, כל חבות הנובעת מהשימוש בו.

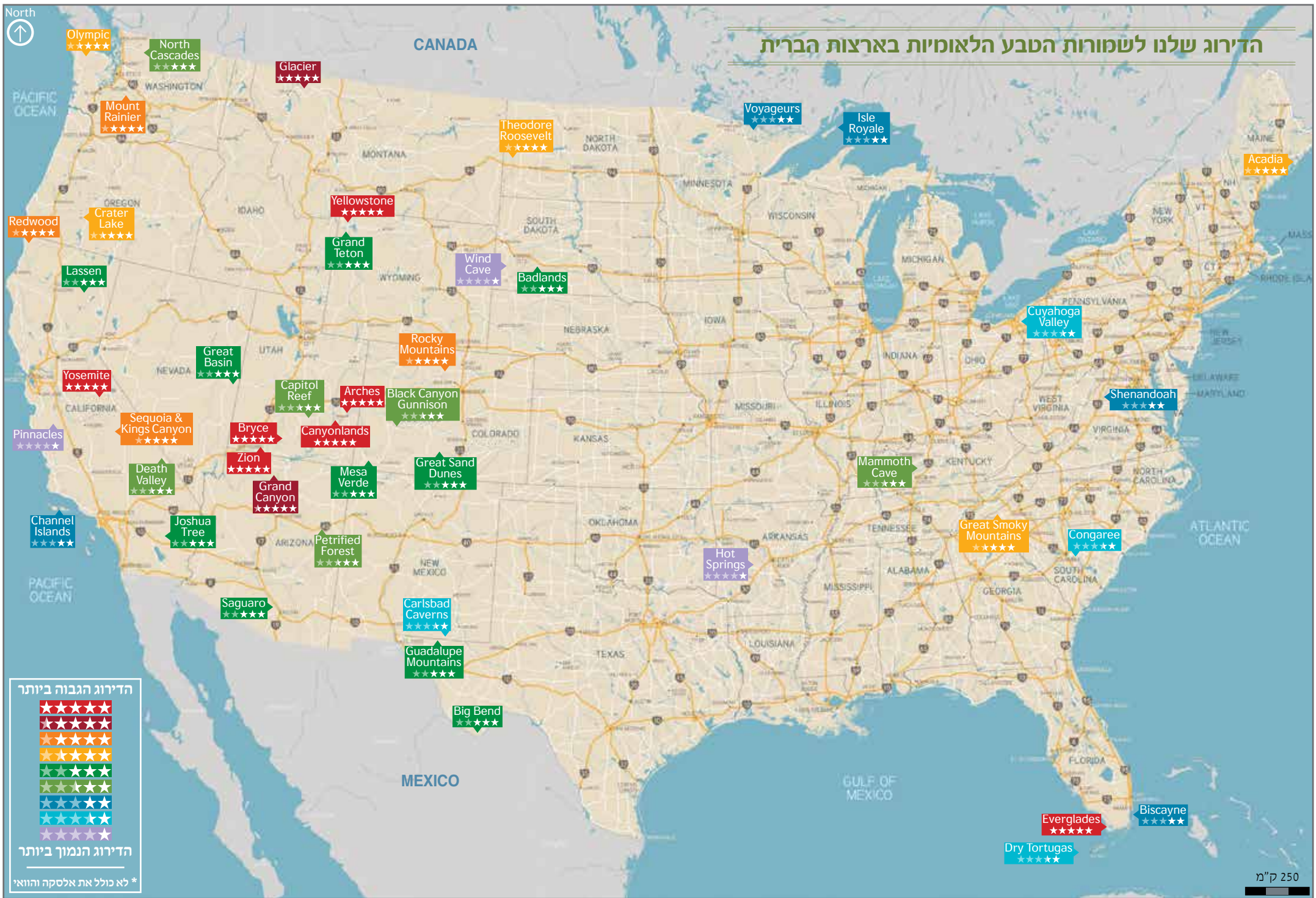
קרדיט צלמים:

כל התמונות צולמו על ידי נטע ועשהאל דגני למעט התמונות הבאות:
37 רביעית מלמעלה, 94, 91, 76 למעלה - שרון ורן גולדמן; 109 באמצע, 119 תמונות עליונות - נאוה ויגאל מוסקו; 120 למטה - גיל חזיקי; 132 - שאול חזיקי; 85 - יובל דגני
3 Top D Drewthehobbit, 2nd D JulieLubick, 3rd I YinYang, Bottom D F11photo, 14 D ValBakhtin,
18 D MichaelWoodruff, 20 D TraceyVivar, 22 D JulieLubick, 26 D GalynaAndrushko, 27 D Kan1234, 30 Top D Dfkar, Bottom D AlexeyKamenskiy, 32 Top and Bottom I SuzannJulien, 33 I ImagineGolf, 34 Top D Jerryway,
2nd D MichaelWoodruff, 3rd D Photosbyjam, Bottom D DonaldFink, 36 Top D MariaLuisaLopezEstivil, 2nd GlennNagel, 3rd D Photosbyjam, 37 Top and 2nd D Jerryway, Bottom D Ramblingman, 41 I CynthiaBaldauf, 43 I ForestWoodward, 45 I ForestWoodward, 50 I TT, 52 I Jue, 53 D JasonPRoss, 69 D Smontgom,
78 D ChaseDekker, 82 D SeanBeckett, 86 I Webmink, 89 D Kwiktor, 92 D DannyMagee, 108 I Taso_H, 113 Top D JerrySanchez, Bottom I JudiLen, 114 D Boykov, 124 I Furchin, 126 I LaneErickson, 135 D VladislavTurchenko,
137 D MooseHenderson, 138 Top Right D Vetpathologist, Top Left D Rockworth, Bottom Right D MarthaMarks,
Bottom Left D PaulJohnson, 140 Right I LaneErickson, Top Left D Kwiktor, Bottom Left D HenryBrown,
141 Right D Jfunk, Top Left D KalebTimberlake, 142 D Kirkgeisler, 143 Right D JeffClow, Left D MinyunZhou,
145 D BrentReeves, 155 I KenCanning, 156 D JulieLubick, 157 D Gary718
D - www.dreamstime.com, I - www.istockphoto.com.

ליצירת קשר עם המחברות, לעדכונים, לפרוור מסלולים ולייעוץ אישי: www.maslulim-america.com

פארק לאומי הוא המונח השגור בקרב ישראלים לשמורת טבע לאומית בארצות הברית. יחד עם זאת, בעמודי הספר השתמשנו במונח שמורת טבע לאומית כחלופה העברית לפארק לאומי.

הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות בארצות הברית

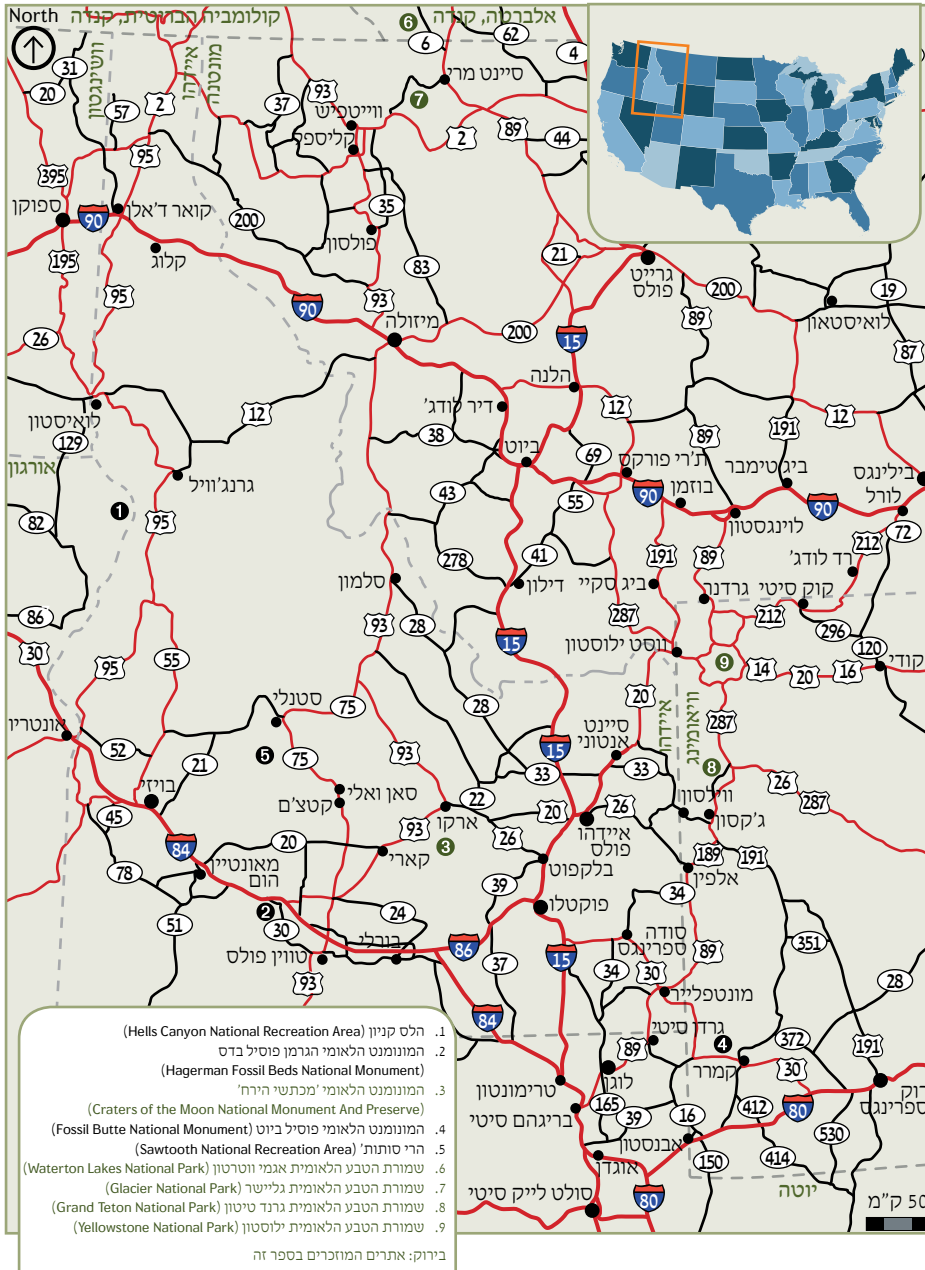
הדירוג הגבוה ביותר

הדירוג הנמוך ביותר

* לא כולל את אלסקה והוואי

מפת התמצאות

תוכן עניינים

91	מסלולי הליכה מומלצים בצפון מזרח השמורה	4	הדירוג שלנו לשמורות הטבע הלאומיות
94	נקודות עניין בשמורת ילוסטון ובסביבתה	7	מפת התמצאות
99	תיאור מסלול נסיעה בדרך 'שן הדוב'	8	דברים שחשוב לדעת
100	פעילויות נוספות בשמורת ילוסטון ובסביבתה		
104	שמורת הטבע הלאומית ילוסטון מידע שימושי	14	שמורת הטבע הלאומית גליישר
104	מתי?	16	מפת שמורת הטבע הלאומית גליישר
105	איך מגיעים?	19	רכס הרי הרוקי
106	כמה זמן?	21	הגיאולוגיה של שמורת גליישר
107	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	23	עז הרים
109	מלונות	24	מסלולי הליכה מומלצים במערב השמורה
115	חניוני לילה	26	מסלולי הליכה מומלצים במרכז השמורה
120	בעלי חיים בשמורת ילוסטון ובסביבתה	28	מסלולי הליכה מומלצים במזרח השמורה
124	שמורות נוספות בקרבת ילוסטון	28	מסלולי הליכה מומלצים בצפון מזרח השמורה
124	המונומנט הלאומי 'מכתשי הירח'	31	מסלולי הליכה מומלצים בדרום מזרח השמורה
		33	מסלולי הליכה באזור גוט הונט
126	שמורת הטבע הלאומית גרנד טיטון	34	תיאור מסלול נסיעה בכביש 'המוביל לשמש'
128	מפת שמורת הטבע הלאומית גרנד טיטון	38	פעילויות נוספות בשמורת גליישר
130	מסלולי הליכה מומלצים בשמורת גרנד טיטון	40	שמורת הטבע הלאומית גליישר מידע שימושי
138	נקודות עניין בשמורת גרנד טיטון ובסביבתה	40	מתי?
142	פעילויות נוספות בשמורת גרנד טיטון ובסביבתה	41	איך מגיעים?
146	שמורת הטבע הלאומית גרנד טיטון מידע שימושי	42	כמה זמן?
146	מתי?	43	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד
147	איך מגיעים?	44	מלונות
147	כמה זמן?	46	חניוני לילה
148	פרטי התקשרות, מרכזי מבקרים, כבישים ועוד	52	שמורות נוספות בקרבת גליישר
150	מלונות	52	שמורת הטבע הלאומית אגמי ווטרטון
152	חניוני לילה		
156	אתרים נוספים בקרבת גרנד טיטון	54	שמורת הטבע הלאומית ילוסטון
156	המחסה הלאומי לאייל הקנדי	57	מאדמה אינדיאנית לשמורה לאומית
157	העיירה ג'קסון	58	מפת שמורת הטבע הלאומית ילוסטון
		62	הצעות לתכנון הביקור בשמורת ילוסטון
		67	ההוט ספוט של ילוסטון
		68	10,000 מוקדי פעילות הידרותרמית
		70	אזורים גיאותרמיים בשמורת ילוסטון
		77	הגייזרים המרשימים ביותר בשמורת ילוסטון
		79	מקור הצבעים במעינות ילוסטון
		80	על הקשר שבין ילוסטון ושכפול דנ"א
		82	מסלולי הליכה מומלצים באזור הגייזר אולד פיית'פול
		85	מסלול הליכה מומלץ באזור ווסט ת'מב וגרנד וילג'
		85	מסלול הליכה מומלץ באזור פשינג ברידג' ולייק וילג'
			מסלולי הליכה מומלצים באזור המעינות החמים
		86	ממות'
			מסלולי הליכה מומלצים באזור הגרנד קניון
		88	של ילוסטון
		90	מסלולי הליכה מומלצים באזור צומת מדיסון

בתמונה: מעיין חם בשמורת הטבע הלאומית ילוסטון.

● בעלי דרכון ישראלי חייבים ויזה כדי לבקר בארה"ב. מומלץ להתחיל בהליך הוצאת הוויזה מספר חודשים לפני הנסיעה המתוכננת. כדי לקבל ויזה יש להגיע לשגרירות ארה"ב לראיון אישי. הוצאת הוויזה עולה כ-200\$ לאדם, פרטים נוספים ניתן למצוא באתר: israel.usembassy.gov/visas.html. מטיילים רבים משלבים ביקור בשמורות המופיעות בספר זה עם ביקור בקנדה. בעלי דרכון ישראלי אינם זקוקים לוויזה לכניסה לקנדה. אם מגיעים לקנדה בטיסה יש למלא טופס אלקטרוני טרם הנסיעה, אותו ניתן למצוא באתר: www.cic.gc.ca/english/visit/eta.asp. אם מגיעים לקנדה דרך היבשה אין צורך בטופס זה.

● כדאי לרכוש בארץ מפות AAA (שהן המפות הטובות ביותר לארה"ב) לפני היציאה לדרך. ניתן לרכוש מפות אלה בסניפי ממסי ובאתר מסלולים אמריקה: www.maslulim-america.com

● כאשר מטלפנים אל אזור חיגו אחר בתוך ארה"ב יש להוסיף 1 לפני המספר; המספרים המתחילים ב-800, 888 הם קווי חיגו חינם, ויש להוסיף 1 לפני המספר; כדי להתקשר אל מחוץ לארה"ב יש לחייג 011 לפני קוד המדינה ואת המספר; המספר של שירות מודיעין טלפוני בארה"ב: 411; המספר בו אפשר לקבל מידע על מצב כבישים: 511.

● זרם החשמל בארה"ב הוא 110 וולט. אם יש לכם מכשירים המתאימים ל-220 וולט, יש להצטייד בטרנספורמטור. גם השקע שונה מהשקע בישראל, ויש להצטייד בממיר.

● חיבור אינטרנט אלחוטי קיים כמעט בכל המלונות וחניוני הלילה הפרטיים וכן בנקודות מנוחה רבות לאורך הכבישים המהירים ובמסעדות, ביניהן גם רשתות מזון מהיר, כמו סטארבקס ומקדונלדס.

● ברוב המדינות בארה"ב קיים מס מכירה (Sales Tax) שגובהו משתנה ממדינה למדינה. אל מס זה מצטרפים גם מסים מקומיים שגובהם משתנה בין מחוז למחוז. המחירים הנקובים בתגיות המוצרים או בתפריטי המסעדות אינם כוללים את המס, והוא נוסף לחשבון.

● נהוג להשאיר טיפ של כ-15% במסעדות.

● חגים לאומיים: ראש השנה הלועזי - 1 בינואר; יום מרטין לותר קינג - יום ב' השלישי של ינואר; יום הנשיאים - יום ב' השלישי של פברואר; חג הפסחא - בין סוף מרץ לסוף אפריל, התאריך משתנה מדי שנה; יום הזיכרון - יום ב' האחרון של מאי; יום העצמאות - 4 ביולי; יום העבודה - יום ב' הראשון של ספטמבר;

יום קולומבוס - יום ב' השני של אוקטובר; יום ותיקי המלחמות - 11 בנובמבר; חג ההודיה - יום ה' האחרון של נובמבר; חג המולד - 25 בדצמבר. עומס בשמורות הטבע הלאומיות צפוי בדרך כלל בעיקר בסוף השבוע של יום הזיכרון ויום העבודה.

● ארה"ב היא מדינה שיש בה מודעות רבה מאוד לנגישות של בעלי מוגבלויות. בכל מלון יש חדרים נגישים, וכמעט כל המוזיאונים ומרכזי המבקרים נגישים לבעלי מוגבלויות. יש מקומות שאפשר אפילו לשכור אופניים מיוחדים או לצאת למסע רפטינג המתאים במיוחד גם לבעלי מוגבלויות. ובנוסף לכך, בכל שמורות הטבע יש מסלולים המתאימים לכיסאות גלגלים. מידע על מסלולים אלה ניתן לקבל בספר זה, באתרי השמורות ובמרכזי המבקרים.

● מדינות מונטנה, ויואימינג ואיידהו הנכללות בספר זה שייכות ל-Mountain Time, דהיינו, שעה לפני שעון החוף המערבי (Pacific Time), שעתיים אחרי שעון החוף המזרחי (Eastern Time) ותשע שעות אחרי שעון ישראל.

● כדאי להצטייד בצידנית ובמצרכים ולאכול לפחות חלק מהארוחות בשולחנות פיקניק בחיק הטבע. ברבות משמורות הטבע אין הרבה מסעדות או מקומות לרכוש בהם מזון. אם לא תביאו אתכם אוכל, ייתכן שתאלצו לנוע לא מעט בין השמורה לעיירות הסמוכות לה. חנויות וולמרט (שימו לב, רק חנויות Walmart Supercenter כוללות מוצרי מזון) הן מקום נוח להצטיידות. בתחנות דלק ניתן לרכוש גוש קרח שיכול להספיק לקיורו הצידנית במשך כמה ימים. כדאי לרכוש צידנית עם ברז להוצאת המים.

● בספר זה אנו מכנים את תושביה 'אדומי העור' של צפון אמריקה 'אינדיאנים' (שם שמקורו בטעות של מגלה העולם כריסטופר קולומבוס, שחשב כי נחת עם ספינתו על חופי תת היבשת ההודית), שכן אין שם מוכר אחר בשפה העברית לייצוג זה, אולם בארה"ב ובקנדה מילה זו נחשבת למילת גנאי. הקפידו לא להשתמש בה. הכינוי המקובל לאינדיאנים בארה"ב הוא Native Americans ('ילידים אמריקנים'), ובקנדה - First Nations ('האומות הראשונות', שכן האינדיאנים הם למעשה העם הראשון שכף רגלו דרכה על יבשת צפון אמריקה; הכינוי המקובל לכל סוגי הילידים בקנדה, אינדיאנים ואחרים, הוא Aboriginal Peoples). אגב, גם המילה אסקימואים היא מילת גנאי והכינוי המקובל לבני עם זה החיים בשטחי קנדה ואלסקה הוא Inuit.

● זמני הנסיעה המצוינים במסלולים שבעמוד ממול הם הזמן נטו ויש להוסיף להם עוד כ-20%, ובמקרה של טיול בקרוואן - עוד כ-30%.

שלוש הצעות למסלולי טיול

מסלול 1

אורך: 11 ימים, עונה מועדפת: יוני עד ספטמבר, מרחק נסיעה: כ-2,000 ק"מ, לינק למפת מסלול: www.maslulim-america.com/volume5-maslul1, ספרים מומלצים: סדרת זום אין כרך 5 (גליישר, ילוסטון, גרנד טיטון), סדרת מסלולים - קנדה מערב וצפון מערב ארה"ב.

יום 1: הגעה לגליישר מכיוון צפון (מהרי הרוקי הקנדיים), וטיול באזור מני גליישר, לינה בעיירה סיינט מרי או במזרח השמורה (בחניון או במלון); יום 2: טיול לאורך כביש 'המוביל לשמש', לינה כנ"ל; יום 3: נסיעה לעיירה לורל, לינה בלורל, 6 ש' נסיעה; יום 4: נסיעה בדרך 'שן הדוב' אל צפון מזרח ילוסטון (לא מומלץ לקרוואנים), לינה בעיירה קוק סיטי או בחניון בצפון מזרח השמורה, 3 ש' נסיעה; יום 5: נסיעה בעמק למאר למעינות החמים ממות' וטיול בדרך, לינה בעיירה גרדנר או בממות' (בחניון או במלון), 2-1 ש' נסיעה; יום 6: נסיעה לאזור הגייזר אולד פיית'פול וטיול במקום, לינה באזור אולד פיית'פול, בעיירה ווסט ילוסטון או בחניון מדיסון, 1.5-2.5 ש'; יום 7: המשך טיול באזור אולד פיית'פול ובאגני הגייזרים שמצפון לו, לינה כנ"ל, 2-1 ש' נסיעה; יום 8: נסיעה לקניון נהר ילוסטון וטיול במקום, לינה בקרבת הקניון (במלון או בחניון), 1-3 ש' נסיעה; יום 9: נסיעה דרומה לשמורת גרנד טיטון ובדרך מעבר בגייזרים שלשפת אגם ילוסטון, לינה בגרנד טיטון או בעיירה ג'קסון, 2-3 ש' נסיעה; יום 10: טיול בשמורת גרנד טיטון, לינה כנ"ל; יום 11: נסיעה לסולט לייק סיטי וטיסה, 5 ש' נסיעה.

מסלול 2

אורך: 10 ימים, עונה מועדפת: יוני עד ספטמבר, מרחק נסיעה: כ-1,700 ק"מ, לינק למפת מסלול: www.maslulim-america.com/volume5-maslul2, ספרים מומלצים: סדרת זום אין כרך 5 (גליישר, ילוסטון, גרנד טיטון), סדרת מסלולים - קנדה מערב וצפון מערב ארה"ב.

יום 1: הגעה לגליישר מכיוון מערב (למשל מסיאטל. כדאי להקדיש לנסיעה כמה ימים) וטיול במערב השמורה, לינה במערב השמורה (בחניון או במלון); יום 2: חציית גליישר בכביש 'המוביל לשמש', לינה בעיירה סיינט מרי או במזרח השמורה (בחניון לילה

או במלון), 2-1 ש' נסיעה; יום 3: טיול במזרח גליישר ובאזור מני גליישר שבצפון מזרח השמורה, לינה כנ"ל; יום 4: נסיעה לעיירה גרדנר שבצפון שמורת ילוסטון, לינה בעיירה גרדנר או בממות' (בחניון או במלון), 6 ש' נסיעה; יום 5: ביקור במעינות החמים ממות', ולאחר מכן נסיעה מזרחה אל עמק למאר וטיול לאורכו, לינה בעיירה קוק סיטי או בחניון בצפון מזרח השמורה, 2-3 ש' נסיעה; יום 6: נסיעה לקניון של נהר ילוסטון וטיול במקום, לינה בקרבת הקניון (במלון או בחניון), 1-2 ש' נסיעה; יום 7: נסיעה לאזור הגייזר אולד פיית'פול וטיול במקום, לינה באזור אולד פיית'פול, בעיירה ווסט ילוסטון או בחניון מדיסון, 1-2 ש'; יום 8: נסיעה דרומה לשמורת גרנד טיטון ובדרך מעבר באגני הגייזרים שמצפון לאולד פיית'פול ובגייזרים שלשפת אגם ילוסטון, לינה בגרנד טיטון או בעיירה ג'קסון, 2-3 ש' נסיעה; ימים 10,9: זהים לימים 10, 11 במסלול 1.

מסלול 3

אורך: 14 ימים, עונה מועדפת: יוני עד ספטמבר, מרחק נסיעה: כ-3,000 ק"מ, לינק למפת מסלול: www.maslulim-america.com/volume5-maslul3, ספרים מומלצים: סדרת זום אין כרך 1 (ברייס, זאיין, קפיטול ריף, גרנד קניון) וכרך 5 (גליישר, ילוסטון, גרנד טיטון), סדרת מסלולים - ארה"ב מערב.

יום 1: נחיתה בסולט לייק סיטי והתחלת נסיעה לשמורת ילוסטון, לינה בדרך לילוסטון, 2 ש' נסיעה; יום 2: המשיך נסיעה לילוסטון וטיול באזור הגייזרים מדרום לצומת מדיסון, לינה בווסט ילוסטון, באולד פיית'פול או בחניון מדיסון, 4 ש' נסיעה; יום 3: טיול באזור הגייזר אולד פיית'פול, לינה כנ"ל, 2-1 ש' נסיעה; יום 4: נסיעה לצפון שמורת ילוסטון וביקור במעינות החמים ממות', ולאחר מכן נסיעה מזרחה אל עמק למאר וטיול לאורכו, לינה בעיירה קוק סיטי או בחניון בצפון מזרח השמורה, לינה בעיירה קוק סיטי או בחניון בצפון מזרח השמורה, לינה במקום, לינה בקרבת הקניון (במלון או בחניון), 1-2 ש' נסיעה; יום 6: נסיעה דרומה לשמורת גרנד טיטון ובדרך בגייזרים שלשפת אגם ילוסטון, לינה בגרנד טיטון או בעיירה ג'קסון, 2-3 ש' נסיעה; יום 7: טיול בשמורת ברייס, לינה בברייס, 8.5-9.5 ש' נסיעה (אפשר לפצל את הנסיעה על ידי יציאה לדרך בשעות אחר הצהריים של היום הקודם); יום 9: טיול בברייס, לינה כנ"ל; יום 10: נסיעה למצוק הצפוני של שמורת גרנד קניון, לינה במצוק הצפוני של הגרנד קניון (אם לנים במלון, יש להזמין לינה מבעוד מועד), 3.5 ש' נסיעה; יום 11: טיול במצוק הצפוני ונסיעה לשמורת זאיין, לינה בזאיין, 2.5 ש' נסיעה; יום 12: טיול בזאיין ונסיעה ללאס וגאס, לינה בלאס וגאס, 2.5 ש' נסיעה; יום 13: לאס וגאס, לינה כנ"ל; יום 14: טיסה מלאס וגאס.

למסלולים נוספים: www.maslulim-america.com

שמורת הטבע הלאומית גליישר

מדינה: מונטנה

שנת הקמה: 1910

שטח: 4,101 קמ"ר

גובה מעל פני הים: 3,185-960 מ'

מספר מבקרים בשנה: כ-2.2 מיליון

פסגות שגולפו על ידי קרחונים מתרוממות בתלילות מעל ערבות עשב מנוקדות באגמים, ודרך נוף המעפילה לגובה רב חוצה נופים יוצאי דופן ביופיים על מרומי רכס הרי הרוקי

בתמונה: השתקפות הריים במי אגם סוויפטקורנט (Swiftcurrent Lake) באזור מני גליישר (Many Glacier) שבצפון מזרח שמורת הטבע הלאומית גליישר

'הכתר של היבשת' הוא הכינוי שזכתה לו שמורת הטבע הלאומית גליישר (Glacier National Park), שתרגום שמה הוא 'קרחון'. ואכן, זוהי ארצם של פסגות מבוותרות הנוגעות בעננים, של קרחונים המשתפלים ממורדות ההרים, של אגמי טורקיז המנקדים עמקים מוריקים ושל יערות עבותים המשתרעים עד קצה האופק. שמורת גליישר, השוכנת על פסגות רכס הרי הרוקי, ממוקמת בצפון מערב מדינת מונטנה וגובלת בפרובינציות אלברטה (Alberta) וקולומביה הבריטית (British Columbia), קנדה, מצפון. נוף ההרים בשמורה עוצב על ידי זרימת קרחונים במהלך עידן הקרח האחרון לפני למעלה מ-10,000 שנה. נהרות קפואים שזרמו ממרומי ההרים חרצו בסלעי ההרים כמו נייר זכוכית, גרסו את כל העומד בדרכם ויצרו עמקי מצוקים בצורת האות U (לעומת עמקים הנוצרים על ידי בליה של נהרות, שצורתם כאות V). בשולי הקרחון (בסופו ובצדיו) ניתן לראות עד היום חלק מהסלעים שגרס הקרח בהתקדמותו. סוללות אלה של מסלע גרוס נקראות מורנות (Moraines), ובאמצעותן ניתן לאמוד את מידת ההתקדמות של קרחונים בתקופות קדומות. כיום משמשת שמורת גליישר עדות להשפעות התחממות כדור הארץ: בשנת 1850 נספרו בה כ-150 קרחונים, ומעריכים שכשהיא הוקמה, בשנת 1910, מספר הקרחונים היה דומה, ואילו היום, כ-100 שנה מאוחר יותר, נותרו בשמורה רק 25 קרחונים גדולים, וגם הם מתכווצים כל העת. מדענים מעריכים שאם המגמה הנוכחית תימשך, עד שנת 2030 לא יישארו קרחונים בשמורה כלל.

כאשר האירופים הראשונים הגיעו לאזור, הם מצאו בו את בני שבט בלקפיט (Blackfeet), שחיו בערבות שממזרח לרכס הרי הרוקי, ואת בני השבטים סליש (Salish) וקוטנאי

(Kootenai), שחיו בעמקים שממערב לרכס. מגלי העולם האירופים הראשונים הגיעו לחבל ארץ זה בעקבות פרוות בעלי חיים (בעיקר פרוות הבונה), אחריהם הגיעו כורים, ואחריהם - מתיישבים. אולם רק הגעת מסילת הרכבת למקום בשנת 1891 הייתה הגורם שהכריע את פיתוחו ואת הכרזתו כשמורה: לאחר חיבור האזור לקו הרכבות בנתה חברת מסילת הרכבת מלונות ברחבי השמורה, שחלקם פועלים עד היום. במקביל הפעילו חובבי טבע, ובראשם פעיל שמירת הטבע ג'ורג' גרינל (George Bird Grinnell), לחץ בקונגרס עד להכרזת המקום כשמורת טבע לאומית בשנת 1910.

בשנת 1932 אוחדה שמורת הטבע הלאומית גליישר עם שמורת הטבע הלאומית אגמי ווטרטון (Waterton Lakes National Park), הגובלת בגליישר מצפון (בשטח קנדה), ליצירת 'שמורת השלום הבינלאומית ווטרטון-גליישר' (Waterton-Glacier International Peace Park), שנועדה לסמל את השלום והידידות בין שתי המדינות. שנה מאוחר יותר (בתום שנים רבות של פרויקט הנדסי מורכב) נחנך הכביש 'המוביל לשמש' (Going To The Sun Rd), החוצה את רכס הרי הרוקי. כביש זה הוא הכביש היחיד החוצה את השמורה, והוא מאפשר למבקרים בה להגיע אל לב ארץ בראשית, המוקפת פסגות אלפיניות. הכביש, שהנופים הנצפים ממנו הם הדובדבן שבקצפת של שמורה זו, מעפיל מעל לקו העצים, וחוצה את קו פרשת המים של צפון אמריקה במעבר ההרים לוגן (Logan Pass), שגובהו כ-2,024 מ' מעל פני הים (הכביש פתוח לכל אורכו רק מעט ימים בשנה, בדרך כלל מסוף יוני או תחילת יולי עד תחילת אוקטובר). נסיעה בכביש זה היא חובה לכל המבקרים בשמורה, כמו גם הליכה בחלק מהמגוון יוצא הדופן של מסלולי ההליכה שיש לשמורת הטבע היפהפייה הזו להציע.

האם ידעתם שכמות האנרגיה שמשקיע אייל קורא זכר מדי שנה בגידול קרניו דומה לכמות האנרגיה שמשקיעה נקבת האייל בהריון?

בתמונה בעמוד ממול ולמטה: לנקבות של אייל קורא יש קרניים קצרות (ראו תמונה בעמוד ממול) ואילו לזכרים קרניים

ענקיות (ראו תמונה למטה). רוחבן של קרני הזכרים עד שני מ' ומשקלן עד 30 ק"ג. הקרניים נושרות מדי סתיו וצומחות מחדש באביב. בית הגידול המועדף על בעל חיים זה, שהנו שחיין מצוין, הוא מקורות מים - אגמים רדודים וביצות, שבהם הוא יכול לשהות יום שלם ולאכול עשבים, מקור מזונו המועדף. למרות מראהו התמים האייל הקורא הוא בעל חיים מסוכן מאוד (בעיקר נקבה שיש לה עופרים) ויש לשמור ממנו מרחק.

מוצא מצוינת למסלולי ההליכה הנהדרים של אזור מני גליישר (ראו עמוד 28). בחניון יש 13 אתרים לקרוואנים בלבד. החניון פתוח מסוף מאי עד תחילת נובמבר, אך בחודש אוקטובר הופך לבסיסי בלבד (בלי מי שתייה). אי אפשר להזמין בו מקום מראש. זהו חניון עמוס, כדאי להגיע למקום מוקדם (בשעות הצהריים, בעיקר אם מדובר בסוף שבוע) כדי לזכות באתר פנוי. במלון הסמוך לחניון, Swiftcurrent Motor Inn, יש מקלחות בתשלום, חנות ומסעדה. יש בחניון נקודה לריקון הביוב מהקרוואן (לא פעילה בחודשים אוקטובר ונובמבר). הוראות הגעה: מכביש 89, כ-8.5 מייל מצפון לנקודת היישוב סיינט מרי, יש לפנות מערבה לכביש Many Glacier Rd (הנקרא גם כביש 3) ולנסוע בו כ-13 מייל. \$, למידע: 406-888-7800.

★★★★★ Cut Bank Campground, חניון קטן (עשרה אתרים בלבד), בסיסי (אין בו מי שתייה) ומבודד ביער, בצד הדרום מזרחי של השמורה. דרך העפר המובילה לחניון אינה מומלצת לקרוואנים, וכן האתרים שבחניון אינם מתאימים לקרוואנים ארוכים. החניון פתוח מינוי עד ספטמבר. אי אפשר להזמין בו מקום מראש. הוראות הגעה: יש לפנות מכביש 89 מערבה אל דרך העפר Cut Bank Creek Rd (הפנייה ממוקמת כ-14 מייל מדרום לנקודת היישוב סיינט מרי) ולנסוע בה כחמישה מייל עד לחניון. \$, למידע: 406-888-7800.

★★★★★ Two Medicine Campground, חניון בדרום מזרח השמורה ליד אגם טו מדיסין (Two Medicine Lake) ואגם פריי (Pray Lake). רוב האתרים מוצלים ביער, חלקם קרובים לקו המים. החניון פתוח מאמצע אפריל עד תחילת נובמבר, אך החל מסוף ספטמבר הוא הופך לחניון בסיסי (בלי מי שתייה). אי אפשר להזמין בו מקום מראש. סמוך לחניון, במלון Two Medicine Chalet, יש חנות עם מוצרים בסיסיים. יש בחניון נקודה לריקון הביוב מהקרוואן (פעילה מסוף מאי עד סוף ספטמבר בלבד). הוראות הגעה: מכביש 49 יש לפנות לכביש Two Medicine Rd, לנסוע כשבעה מייל מערבה (במהלכם, לאחר כארבעה מייל, ממוקמת הכניסה לשמורה), ולפנות ימינה (צפונה) לכיוון החניון, הממוקם אחרי תחנת הפקחים. \$, למידע: 406-888-7800.

★★★★★ Saint Mary Glacier Park KOA, חניון פרטי סמוך לכניסה המזרחית לשמורה, בנקודת היישוב סיינט מרי. החניון פתוח מאמצע מאי עד נובמבר. יש בו מקלחות, מכונות כביסה, בריכת שחייה (בקיץ) וחיבורים לחשמל, למים ולביוב. החניון מציע גם בקתות להשכרה. \$\$\$, למידע ולהזמנות: 406-732-4122, 800-562-1504, @www.koa.com, www.goglacier.com, 106 W Shore Rd, Saint Mary, MT.

10,000 מוקדי פעילות הידרותרמית

אדמת ילוסטון רועשת וגועשת. מלב האדמה מתפרצים מים רותחים, מן הקרקע עולים ענני קיטור של אדים חמים, ואפילו הבוץ מבעבע. לפי הערכות, בשמורת הטבע הלאומית ילוסטון מרוכזים יותר מ-50% ממוקדי הפעילות ההידרותרמית שעל פני כל יבשות כדור הארץ. כדי שייוצרו מוקדים הידרותרמיים צריכים להתקיים התנאים הבאים: מקור חום מתחת לאדמה, משקעים מרובים וצנרת טבעית שתעביר את מי המשקעים אל מקור החום. כיס המאגמה הלוהט, כמות המשקעים הרבה, והסדקים שנוצרו בקרום כדור הארץ בעקבות הפעילות הגיאולוגית הענפה באזור, המאפשרים למי הגשמים לחדור לעומק, עונים על כל התנאים ליצירת המוקדים. חלק ממי הגשמים והשלגים הפוקדים את ילוסטון צונחים במורד הסדקים לעומק של אלפי מטרים. בסמוך לכיס המאגמה המים מתחממים, והלחץ האדיר המופעל עליהם דוחף אותם כלפי מעלה. האופן שבו יתפרצו המים החוצה תלוי אך ורק במסלול שיוביל אותם חזרה אל אוויר העולם - אם הנתיב שלפניהם יהיה פנוי, הם יצאו החוצה בזרימה חלקה ומתמדת, אך אם בדרכם יעמדו מכשולים, הם יתפרצו לפני השטח רק כאשר הלחץ שהם יוצרים יהיה חזק מספיק כדי לפרוץ את המכשול. אופן ההתפרצויות בילוסטון משתנה משנה לשנה כתוצאה משינויים בזמינות המים העילאיים ומשינויים במבנה הצנרת. שינויים אלו נובעים מכמה גורמים, כגון רעידות אדמה, המסה והשקעה של מינרלים על ידי המים לאורך הסדקים ועוד. הגיזרים, סימן ההיכר של השמורה, מהווים אמנם רק שלושה אחוזים מכלל התופעות ההידרותרמיות באזור, אבל הם ללא ספק המרשימים שבהן. מימיהם הלוהטים מתפרצים החוצה בעוצמה רבה ומועפים לגובה של עשרות מטרים. חלקם מתפרץ כל כמה דקות - בכל פעם שהלחץ המצטבר בסדקים חזק דיו כדי לבקוע את הפקק המונע את זרימתם. חלקם מתפרץ פעם בכמה שעות, פעם בכמה ימים או אפילו בתדירות של אחת למספר שנים.

בתמונה: צופים בהתפרצות הגיזר אולד פיית'פול.

בשמורת הטבע הלאומית ילוסטון מספר מוקדים גיאותרמיים אשר בהם גייזרים, מעיינות חמים, בריכות בוק, ופומרולות (Fumaroles), פתחים הפולטים גזים כמו גופרית, פחמן דו חמצני ואדי מים), המפוזרים בצורה מעגלית סביב הקלדרה (לוע התמוטטות) של הר הגעש של ילוסטון. יוצא מן הכלל הוא אזור המעיינות החמים של ממות' (Mammoth Hot Springs), הממוקם בצפון השמורה, מצפון לתחום הקלדרה. באזור זה זורמים מי המעיינות החמים על טראסות של אבן גיר. רוב מוקדי התופעות הגיאותרמיות בשמורה ממוקמים סמוך לכבישה, וקל להגיע אליהם, אולם יש גם אתרים ידועים פחות, המרוחקים מהכבישים הראשיים, ואליהם ניתן להגיע רק בהליכה ארוכה (למשל, אגם הרט, Heart Lake, שבדרום מזרח השמורה, ואגם שושוני, Shoshone, שבדרום מערב השמורה). ראו מידע על האזורים הגיאותרמיים העיקריים בשמורה להלן:

אגן הגייזרים העליון (Upper Geyser Basin) - אגן גייזרים השוכן בדרום מערב השמורה ובו הריכוז הגדול ביותר של גייזרים בעולם (כ-150 גייזרים באזור של כ-2.6 קמ"ר). כאן גם ממוקם אולד פיית'פול (Old Faithful), הגייזר המפורסם בעולם. כדי להגיע לאזור יש לנסוע למגרש החניה של אזור אולד פיית'פול, ליד מרכז המבקרים של אולד פיית'פול (Old Faithful Visitor Center) שבדרום מערב השמורה, כ-17 מייל ממערב לצומת ווסט ת'מב (West Thumb Junction), וכ-30 מייל מדרום מזרח לכניסה המערבית לשמורה. כל אזור אגן הגייזרים העליון מרושת במערכת שבילי עץ מוגבהים או שבילים סלולים (המתאימים ברובם גם לעגלות ולכיסאות גלגלים). אורכה של מערכת שבילים זו הוא כמה קילומטרים, וככל שמתרחקים מאזור הגייזר אולד פיית'פול כך גם מתמעטים מספר המטיילים לאורכה. עם ההגעה למקום כדאי לברר במרכז המבקרים מהם מועדי ההתפרצות המשוערים של אולד פיית'פול ושל גייזרים נוספים שניתן

אולד פיית'פול אמנם אינו מתפרץ לגובה הרב ביותר, אך הוא הגייזר שמיומיו מעפילים לגובה הרב ביותר אשר ניתן לחזות את מועד התפרצותו. עם ההגעה לאזור היכנסו למרכז המבקרים, ברוו מועדי התפרצויות צפויות של גייזרים באזור ותכננו את הטיול בהתאם. כדאי גם לשקול לצאת לסיור מודרך במקום (פרטים במרכז המבקרים).

מה ההבדל בין גיאותרמי להידותרמי? המונח גיאותרמי מתייחס לכל מקור אנרגיה המגיע ממוקמי כדור הארץ. המונח הידרותרמי מתייחס לתת קבוצה של תופעות גיאותרמיות: כאלה שמקור האנרגיה שלהן הוא ממוקמים ומעורבים בהן מים. הידרותרמי הוא מוקד פרטי של גיאותרמי, וכך למשל גייזר הוא הן תופעה גיאותרמית והן תופעה הידרותרמית.

לחזות את מועד התפרצותם. אולד פיית'פול מתפרץ לגובה של 32-56 מ', ההתפרצות אורכת 1.5-5 דקות, ובין ההתפרצויות הפסקות של 60-110 דקות. בכל התפרצות ניתזים לאוויר 14,000-31,000 ליטר מים (תלוי באורך ההתפרצות), שהטמפרטורה שלהם עולה על 95 מעלות צלזיוס. סמוך לגייזר זה יש ספסלים המיועדים למאות המבקרים הצופים בו מדי התפרצות. מצפון מזרח לאולד פיית'פול ממוקמת קבוצת גייזרים ששמה Geysers Hill, ובה כ-40 גייזרים (וכן בריכות של מעיינות חמים). המפורסמים שבהם הם הגייזרים Beehive Geyser (מתפרץ פעמיים ביום לגובה 40-55 מ' במשך 4-5 דקות) ו-Giantess Geyser (מתפרץ 2-6 פעמים בשנה לגובה 30-60 מ' במשך 4-48 שעות). מצפון מערב לאולד פיית'פול נמצא הגייזר Castle Geysers, שהוא כנראה הגייזר העתיק ביותר באגן, המתפרץ מדי 10-12 שעות לגובה של כ-27 מ' למשך כ-20 דקות. מצפון לגייזר זה נמצא הגייזר המרשים Grand Geysers, המתפרץ מדי 7-15 שעות לגובה של עד 60 מ' במספר התפרצויות עוקבות באורך כולל של 9-12 דקות. צפונה משם שוכנת קבוצת גייזרים נוספות, שהמפורסמים בהם הם הגייזרים Giant Geysers (מתפרץ לעתים נדירות לגובה של 55-76 מ' במשך כשעה) ו-Daisy Geysers (מתפרץ בזווית לגובה של כ-23 מ' מדי 2-3 שעות למשך 3-4 דקות). מצפון לאזור אולד פיית'פול יש שני אזורים פעילות גיאותרמית נוספים, השייכים גם הם לאגן הגייזרים העליון: האזור הראשון נקרא Black Sand Basin (ממוקם ממערב לכביש גרנד לופ, Grand Loop Rd, כחצי מייל מצפון לפנייה לאולד פיית'פול), אשר בו מקבץ של גייזרים, והאזור השני הוא Biscuit Basin (ממוקם ממערב לכביש גרנד לופ, כשני מייל מצפון לפנייה לאולד פיית'פול), אשר בו גייזרים ובריכות של מי מעיינות חמים.

אגן הגייזרים האמצעי (Midway Geysers Basin) - אגן גייזרים השוכן בדרום מערב השמורה, כשישה מייל מצפון לפנייה לאזור אולד פיית'פול וכעשרה מייל מדרום לצומת מדיסון (Madison Junction).

ישנם שני סוגים של גייזרים: גייזר מסוג גביע (Cone Geyser) וגייזר מסוג מזרקה (Fountain Geyser). גייזרים מסוג גביע (כמו ה-Castle Geyser, שבתמונה וכמו ה-Beehive Geyser, ראו תמונה בעמוד 54) מתפרצים בדרך כלל בזרנוק מתוך בלט בצורת גביע. מערכת הצינורות התת-קרקעיים של גייזרים אלו צרה מאוד, ועל כן המים מתפרצים מתוך האדמה בלחץ רב ובזרם אחיד במשך כמה שניות עד כמה דקות. המים המגיעים ממוקמי האדמה עשירים בסיליקה, אך בשל הירידה בטמפרטורת המים כשהם מתקרבים לפני השטח, הסיליקה שוקעת סמוך לפתח הגייזר, וכך נוצרת צורת הגביע. גייזרים מסוג מזרקה (כמו ה-Great Fountain, ראו עמוד 73) הם הסוג הנפוץ ביותר, והם פורצים בדרך כלל מתוך בריכת מים בסדרה של התפרצויות חזקות בכיוונים רבים. לגייזר מסוג זה יש פתח רחב על פני השטח, המתמלא מים לפני ההתפרצות או במהלכה.

שמורת הטבע הלאומית ילוסטון מידע שימושי

כביש גרנד לופ
(Grand Loop Rd) הוא
כביש בצורת שתי לולאות
(כמו הספירה 8) במרכז
שמורת ילוסטון, המהמר בין
האתרים השונים בה. כמה
מספרי כבישים מתאחדים
באזור זה: 191, 89, 20
-287.

איכות הכבישים בשמורת
ילוסטון אינה גבוהה (אך
הכבישים עבירים לכל
סוגי הרכב כולל קרוואנים
ארוכים), ולעתים קרובות
נוצרים לאורך הדרך פקקים
עקב עצירה של מטיילים
הצופים בבעלי חיים. בעת
תכנון היום קחו גם בחשבון
את המרחקים הגדולים בין
אזורי השמורה השונים,
ודעו שמהירות הנסיעה
המקסימלית המותרת
בכבישי השמורה היא 45
מייל לשעה (כ-70 קמ"ש),
ובמקומות מסוימים אף
פחות מכך.

במהלך הנסיעה בכבישי
השמורה יש סיכוי גבוה
לצפות בבעלי חיים, בעיקר
בשעות הבוקר המוקדמות
ובשעות בין ערביים. אזורים
מומלצים במיוחד לצפייה
בבעלי חיים הם עמק לאמר
ועמק היידן.

◀ מת?!

בשמורת ילוסטון מומלץ לטייל מסוף האביב עד תחילת הסתיו
(מתחילת יוני עד אמצע ספטמבר). אפשר לטייל במקום גם במאי
ובאוקטובר, אך הסיכון הוא גדול (שכן מזג האוויר עלול להיות קר
ומושלג והכבישים עלולים להיחסם בהתאם, בעיקר באוקטובר).
מנובמבר עד אפריל השמורה מכוסה שלג, ורק אזור צפון השמורה
פתוח למעבר רכבים. אוהבי ספורט החורף יכולים לבקר בשמורה
גם בחודשי החורף, ראו מידע בעמוד 102. להלן פירוט מזג האוויר
בשמורה בעונות השנה השונות:

אביב (מרץ-מאי): עונת הטיולים השקטה ביותר בשמורה. בתחילת
העונה רוב השירותים עדיין סגורים, והכביש היחיד הפתוח לתנועת
רכבים הוא הכביש בצפון השמורה. זוהי עונה פופולרית לפעילויות
חורף, כמו קרוס קאנטרי וסנושואינג. הטמפרטורות עדיין נמוכות
גם במשך שעות היום, ומזג האוויר עלול להיות הפכפך. בסוף אפריל
מתחילים כבישי השמורה להיפתח. בחודש מאי מתעוררים הדובים
משנת החורף שלהם, והיונקים הגדולים של השמורה ממליטים (קודם
הביזונים, אחר כך האיילים הקנדיים, ולבסוף הדובים). ניתן לצפות
בהם יחד עם גוריהם בעת הטיול בשמורה. בחודשי האביב קר מדי ללון
בחניוני לילה (ורובם עדיין סגורים בעונה זו).

קיץ (יוני-אוגוסט): עונה נפלאה לביקור בשמורת ילוסטון. כפועל יוצא
זו גם העונה העמוסה ביותר בשמורה, אך בשל גודלה הרב, העומס
אינו פוגם בדרך כלל בטיול, בעיקר אם מקפידים לטייל ברגל ולבקר
גם במקומות הפחות מתוירים, שלרוב הם ריקים למדי. בחודשי
הקיץ כל כבישי השמורה פתוחים למעבר ומזג האוויר על פי רוב נוח
לטיולים. בחודש יוני השלג מפשיר בכל אזורי השמורה ומרבד פרחי
בר מכסה אותה. החודשים יולי ואוגוסט חמים יותר ובחלק מהאזורים
(בעיקר בצפון השמורה) החום עלול אף להיות מעיק בשעות הצהריים
(אך לקראת ערב כמעט תמיד מתקרר). בחודשים אלו חלה עונת
ההזדווגות של הביזונים, ולשם כך הם מתכנסים בעדרים גדולים
בעמק למאר (Lamar Valley) ובעמק היידן (Hayden Valley). במהלך
כל חודשי הקיץ יש חשש לסופות ברקים ורעמים בשעות אחר
הצהריים, וזו גם עונת השריפות, הפוקדות מעת לעת את השמורה
ועולות לגרום לסגירת כבישים באופן זמני. בלילות הקיץ קריר עד
קר בכל רחבי השמורה והטמפרטורות יכולות לרדת אף מתחת לאפס
מעלות צלזיוס, כך שאף על פי שזו עונה מצוינת ללינה בחניוני לילה,
יש להקפיד להצטייד בשקי שינה חמים.

סתיו (ספטמבר-נובמבר): הסתיו מתחיל מוקדם בשמורת ילוסטון.
כבר בחודש ספטמבר יורדות הטמפרטורות באופן ניכר, והחל מאמצע
ספטמבר כבר יש סיכוי סביר לשלג ראשון, העלול לגרום בין השאר
גם לסגירת כבישים. במהלך ספטמבר הולכים ונסגרים רוב השירותים
בשמורה (מלונות, חניוני לילה, מרכזי מבקרים וכדומה). כבישי
השמורה נסגרים אף הם זה אחר זה בהתאם למזג האוויר ולכמות
השלגים שירדה באזור, ועד חודש נובמבר (שהוא כבר חורף של ממש
עם טמפרטורות ביום סביב אפס מעלות צלזיוס) כל כבישי השמורה
(למעט הכביש שבצפון השמורה מגרדנר לקוק סיטי) סגורים.
הסתיו (ובעיקר החודשים ספטמבר ואוקטובר) הוא עונת הייחום
של האיילים הקנדיים, והקרבות שמנהלים הזכרים בעונה זו במטרה
לזכות בשליטה על הרמון הנקבות, מרשימים במיוחד (אך יש להקפיד
לשמור מרחק שכן הזכרים עלולים להיות מסוכנים במיוחד בעונה זו).
בתחילת ספטמבר עדיין ניתן (בהתאם למזג האוויר) ללון בשמורה
בחניוני הלילה, אך בדרך כלל באמצע ספטמבר הטמפרטורות יורדות
באופן משמעותי, ומזג האוויר הופך לקר מדי ללינה בחניונים (רוב
החניונים נסגרים במהלך חודש ספטמבר, ראו עמוד 115).

חורף (דצמבר-פברואר): בחורף מכוסה השמורה במעטה כבד של שלג.
כל כבישי השמורה סגורים למעט הכביש שבצפון השמורה (מגרדנר
לקוק סיטי), וגם בנסיעה בו יש צורך בצמיגי חורף 1/או שרשראות
שלג ורכב 4 על 4. המעונוניים בספורט חורף יכולים לעשות זאת
באזור ממות' או באזור אולד פיית'פול (לשם ניתן להגיע באמצעות
אופנועי שלג על פני הכבישים המכוסים שלג או באמצעות אוטובוסים
מיוחדים, Snowcoaches, ממלון Mammoth Hot Springs Hotel &
Cabins, ראו מידע נוסף בעמוד 103). בכל רחבי השמורה יורדת בחורף
כמות רבה של שלג והטמפרטורה במהלך היום היא הרבה מתחת לאפס
מעלות צלזיוס. חניוני הלילה סגורים (למעט החניון בממות').

◀ איך מגיעים?

לשמורת הטבע הלאומית ילוסטון חמש כניסות: 1. הכניסה הצפונית
(North Entrance) הסמוכה ליישוב גרדנר (Gardiner) והקרובה ביותר
לאזור המעינות החמים ממות'. כניסה זו פתוחה כל השנה, ובחודשי
החורף מאפשרת מעבר לכיוון מזרח השמורה (לעיירה קוק סיטי); 2.
הכניסה הצפון מזרחית (Northeast Entrance) הסמוכה לעיירות קוק
סיטי וסילבר גייט (Silver Gate). כניסה זו פתוחה כל השנה, אולם
כביש 212 (כביש 'שן הדוב', Beartooth Hwy), המוביל מקוק סיטי
מזרחה, סגור לתנועת רכבים מאמצע אוקטובר עד סוף מאי/תחילת

בשמורת ילוסטון אין
קליטה סלולרית טובה. קחו
את בחשבון בעת תכנון
טיולכם בשמורה.

עם הגעתכם לשמורה כדאי
להיכנס למרכז המבקרים,
שם תוכלו להצטייד במפות
של השמורה ובמידע על
מסלולי טיולים באזור.

בתחילת מסלולי ההליכה
ברוב אזורי הגיזרים
והמעיינות החמים מוצבות
תיבות שבהן ניתן לרכוש
חוברת תמורת סכום
סמלי, ובה מפה והסברים
על מוקדי הפעילות
ההידורטרמית שלאורך
המסלול.

בימי הקיץ בשעות אחר
הצהריים ייתכנו בשמורת
הטבע הלאומית ילוסטון
סופות ברקים ורעמים.
כדאי להצטייד במעילי גשם
ובמכנסי גשם ולא לעלות
לפסגות חשופות במקרה
של סכנה לסופות.

בשל שריפות יער נסגרים
לעתים כבישים
בשמורת הטבע הלאומית
ילוסטון. מומלץ להתעדכן
באתר השמורה.

רכיבה על אופניים

רכיבה על אופניים היא פעילות פופולרית בשמורת גרנד טיטון ובסביבתה. בשמורה יש מסלולי אופניים רבים, חלקם מיועדים לאופניים בלבד וחלקם משותפים לאופניים ולכלי רכב. המסלול הארוך ביותר נקרא 'מסלול האופניים של שמורת גרנד טיטון' (Grand Teton National Park Bike Path), והוא מתחיל מחוף לשמורה, בעיירה ג'קסון, ומסתיים בדרום אגם ג'ני. הקטע המרשים ביותר ממסלול חולף במקביל לכביש Teton Park Rd לאורך רכס הרי טיטון. אורך קטע זה הוא כ-13 ק"מ, והוא מתאים גם למשפחות (לא חייבים לרכוב את כולו, הוא סלול, טיח ברובו, נפרד מהכביש ונוף ההרים נגלה לאורכו). ניתן לקבל מידע על מצב המסלולים וכן מפות מעודכנות במרכזי המבקרים. למידע ולהזמנות אופניים או טיולי אופניים מאורגנים: Dornan's שבנקודת היישוב מוס, dornans.com/ @ 307-733-3307; Teton Mountain Bike Tours; adventures שבג'קסון, 307-733-0712 @ 800-733-0788; www.tetonmtbike.com @; Hoback Sports שבג'קסון, 307-733-5335 @. hobacksports.com @

רכיבה על סוסים

אין מושלם מטיול סוסים במרחביהם של נופי ההרים המזדקרים מעל ערבות העשב, האגמים והנהר. התפאורה נראית כלקוחה היישר מסט של מערבון, וקרב לוודאי שחלק מהמדריכים שתפגשו הם אכן בוקרים אמיתיים. חברת Grand Teton Lodge Company מציעה מגוון פעילויות עם סוסים: רכיבה על סוסים האורכת בין שעה לשלוש שעות ומתחילה באחד מארבעה אתרים בשמורה (הלודג'

של ג'קסון לייק, קולטר ביי וילג', מלון Flagg Ranch או הלודג' של ג'ני לייק - לניס במלון בלבד, הרכיבה מוגבלת לילדים בני 8 ומעלה הגבוהים מ-1.2 מ' ולאנשים שמשקלם נמוך מ-102 ק"ג); רכיבה על סוסי פוני לילדים (גיל 7 ומטה); נסיעה בעגלה רתומה לסוסים בסגנון המערב הפרוע. חלק מהפעילויות כוללות ארוחה, 307-543-3100 @ www.gtlc.com. ניתן גם להצטרף לטיולי רכיבה מודרכים בני שעה עד חצי יום באזור העיירה ג'קסון (יש מגבלת גיל, המשתנה בהתאם לאורך הטיול ולחברה), למידע ולהזמנות: Jackson Hole Trail Rides, 307-733-6992 @ www.jhtrailrides.com; Spring Creek Western Riding; com 307-733-8833, 800-443-6139 @ www.springcreekranch.com. הרכיבה בחברות הללו היא בדרך כלל בטור, ורוכבים (גם בעלי ניסיון) אינם מורשים לעזוב בדרך כלל את הטור ולרכוב בקצב שלהם.

אירוח בחוות בוקרים

בעמק ג'קסון הול מספר חוות סוסים ובקר שהוסבו למקום אירוח (Dude Ranch), שם אפשר הן ללון והן לצאת לפעילויות הכוללות רכיבה על סוסים, דיג, שיט ועוד. בדרך כלל יש להזמין לינה בת מינימום שבעה לילות,

אך יש מקרים יוצאים מן הכלל (המחירים אינם נמוכים, אך בדרך כלל כוללים ארוחות ופעילויות). למידע ולהזמנות: Triangle X Ranch, 307-733-2183 @ trianglex.com; Gros Ventre River Ranch, 307-733-4138 @ www.grosventrerranch.com; Lost Creek Ranch & Spa, 307-733-3435 @ lostcreek.com; R Lazy S Ranch; rlazys.com @ 307-733-2655; Guest Ranch, 307-543-2477, 888-543-2477 @ heartsix.com. מידע על חוות סוסים נוספות באזור באתר: www.duderanch.org @

שיט באגמים

בשמורת גרנד טיטון שפע אגמים והמון אפשרויות שיט. ההנאה הגדולה ביותר היא לשכור סירה (קיאק, קאנו, סירת מנוע) ולצאת לשיט עצמאי במי אגם ג'קסון (Jackson Lake) או אגם ג'ני (Jenny Lake). מומלץ לצאת לשיט בשעות הבוקר, שכן אחר הצהריים ייתכנו סופות רעמים וברקים (בעיקר בחודשי הקיץ). באגם ג'ני ובאגם ג'קסון אפשר גם להצטרף לשיט מודרך. באגם ג'ני פועל גם שירות הסעות של סירה המעבירה מטיילים מהצד הדרום מזרחי של האגם לצד המערבי, אל נקודת ההתחלה של מסלולי הליכה, ראו מידע בעמוד 149. למידע ולהזמנות: שיט מודרך באגם ג'קסון (כולל הדרכה בנושאי היסטוריה ופולקלור, עם או בלי ארוחה, האורך 1.5-2.5 שעות) או שכירת סירות לשיט עצמאי

בצפון אגם ג'קסון (במפרץ קולטר) בחברת Grand Teton Lodge Company, 307-543-3100 @ www.gtlc.com; שכירת סירות מנוע, קיאקים או קאנו בדרום אגם ג'קסון ב-Signal Mountain Lodge, 307-543-2831 @ www.signalmtnlodge.com; שיט מודרך באגם ג'ני (כולל הדרכה בנושאי היסטוריה וטבע), שירות הסעות באגם ושכירת סירות לשיט עצמאי (מוגבל לילדים מגיל 5) בחברת Jenny Lake Boating, 307-734-9227 @ www.jennylakeboating.com.

שיט נהרות רגוע

נהר סנייק (Snake River), שאורכו כ-1,700 ק"מ, הוא אחד הנהרות הארוכים ביותר בצפון מערב ארצות הברית והיובל העיקרי של נהר קולומביה (Columbia River), שהוא הנהר הארוך ביותר בצפון אמריקה הזורם לאוקיינוס השקט והשביעי באורכו בכל ארצות הברית. נהר סנייק מתחיל לזרום בשטחה של שמורת ילוסטון, ומשם מתפתל אל עבר שמורת גרנד טיטון וזורם לצד רכס הרי טיטון. הנהר הוא ממוקדי המשיכה העיקריים של שמורת גרנד טיטון. ניתן לצאת לשיט מודרך בו באזורי השמורה שבהם המים שקטים (Float

בתמונה בעמוד ממול: סוסים בעמק ג'קסון הול. בתמונה מימין: חוות בקר בעמק ג'קסון הול, לרגלי פסגות רכס הרי טיטון. בתמונה משמאל: מעגן של סירות קאנו באגם ג'ני.